

El jugador del Vila-real celebra el subcampeonato de liga a l'estadi del Madrigal el dia 11 de maig.

El taulell propulsa el 'submarí groc'

El dia 30 d'abril, els jugadors del Vila-real es van sotmetre a una conferència de premsa atípica. El club, que vol captar nous afeccionats a les comarques de Castelló —on la tradició és declarar-se del Barça i, després, del Castelló—, ha iniciat una campanya, sobretot entre els més joves. Aquell dia s'havia organitzat una trobada de la plantilla amb estudiants de la Universitat Jaume I. Un dels assistents va preguntar al migcampista Robert Pires, campió del món amb França i abans jugador de l'Arsenal, quin era el secret del club, la clau de volta perquè el mateix club que molts van conèixer a regional preferent, avui siga un feno-

En divuit anys, el Vila-real CF ha passat de jugar a tercera divisió a disputar la Champions. L'èxit de l'equip groguet i la potència del sector ceràmic a les comarques de la Plana no són simple coincidència. Els diners del taulell propulsen un submarí comandat pel propietari de Pamesa, Fernando Roig.

men futbolístic admirat a tot Europa. El migcampista s'ho va rumiar. I finalment va respondre: "Bé, el senyor Roig

té molts diners..." I tots van riure, fins i tot el tal senyor Roig, el nom complet del qual és Fernando Roig Alfonso.

Fernando Roig és president de l'empresa taulellera Pamesa i, a més, propietari del 90% de les accions del Vila-real CF.

En realitat, Pires no anava pas gaire errat. Fernando Roig és l'artífex que les gestes del Vila-real hagen deixat de ser considerades espurnes de sort de principiants i hagen esdevingut un pas més cap al refermament d'un club seriós i amb aspiracions europees. Aquesta temporada el Vila-real ha quedat segon a la Lliga, davant el Barça i a anys llum d'un València immergit en una preocupant bulímia. El subcampionat aconseguit enguany consolida una progressió que va començar el 2000, a la segona ocasió en què l'equip havia pujat a primera. Durant la temporada 2003-2004 va quedar semifinalista de la copa de la UEFA; un any després va ocupar la tercera posició a la lliga; i el 2005-2006 es va tornar a situar a les portes de la final de UEFA després de perdre contra l'Arsenal. En aquell punt, el *submarí groc* havia aconseguit guanyar-se la simpatia de molts aficionats al futbol, però sobretot el respecte dels seus rivals.

L'entrada de Fernando Roig, propietari de l'empresa taulellera Pamesa, l'any 1997, és decisiva per a entendre la revolució que ha sofert el Vila-real aquest darrer decenni. Aquell any

es va posar en contacte amb ell José Manuel Llana, l'actual conseller delegat del club, que el va encoratjar a fer un pas endavant. Tanmateix, Roig no n'estava del tot segur. Li desagradava la idea que els seguidors d'aquesta ciutat amb cor de poble el perceberen com un de tants nou-rics sense vinculacions a la terra originària del club, d'aquells que només voien notorietat social. Aleshores, va temptejar l'empresariat local, perquè a Vila-real, si una cosa no hi falta, són empresaris. Roig volia entrar al club però preferia fer-ho amb algun tauleller autòcton. Aquests, acostumats al mecenatge local i la discreta admiració veïnal, estaven disposats a ajudar el club, però no a embarcar-se en projectes d'alt risc. Finalment, Roig va fer un pas endavant. El mes de maig, l'empresari de Poble Nou (Horta) comprava per 360.000 euros el 60% del Vila-real CF. "Hi havia gent que comentava: 'A veure, aquest valencianet què farà, si ens deixarà a l'estacada...'", explica l'actual alcalde, Juan José Rubert, del Partit Popular. "Al principi, és cert, va hi haver un cert recel, però de seguida es va veure que hi havia voluntat de treballar", assegura.

Sense proposar-s'ho, Roig va actuar com un talismà per a l'equip de la Plana. El mateix any en què hi arribà, inesperadament, l'equip va pujar a primera categoria. La il·lusió només va durar una temporada, perquè el viatge a primera va ser d'anada i tornada. Roig, tot i això, no es va preocupar més del compte. El seu projecte era a mitjà termini i amb voluntat de permanència. A poc a poc, va anar bastint un projecte econòmic i esportiu al voltant del qual anaren aplegant-se cada volta més seguidors, una de les obsessions del propietari de Pamesa.

A parer de l'actual alcalde, va ser precisament la seua experiència al capdavant de l'empresa taulellera que va propiciar la bona gestió del club. "Ací hi hagué dos factors: d'una banda, una realitat econòmica molt positiva amb un districte industrial important al voltant de Vila-real: Onda, Alcora...", explica aquest polític –i alhora professor d'economia de la Universitat Jaume I. "D'una altra banda, hem tingut un president, Fernando Roig, president de Pamesa, que ha gestionat el club amb els paràmetres d'una empresa taulellera. Aqueixa manera de fer, que fa que el sector siga molt dinàmic, que exporta bona part de la seua producció, que sap anticipar-se als problemes... és la que aplica al club. Això fa que el Vila-real siga allò que és."

De la xulla al taulell. Roig havia demostrat, a més a més, que no li feien por els grans reptes. Membre d'una família prolífica en el món empresarial valencià (els seus germans són Francisco Roig, dedicat a la promoció immobiliària i ex-president del València CF, i Juan Roig, president de Mercadona), Fernando Roig va fer les primeres passes en el món de l'economia l'any 1973, quan el seu pare, propietari de Càrnics Roig, el va enviar a revifar un escorxador que havia comprat a Alcalà de Guadaïra, tal com explica el periodista Rafael Navarro al llibre *Los nueve burgueses valencianos*. Aquell mateix any, el seu pare, juntament amb un grup d'empresaris citrícoles de la Plana, havia fundat una empresa ceràmica, que anomenaren Pamesa. El negoci del taulell s'anava convertint en una eixida molt interessant

per a les rendes agrícoles que els decennis anteriors havien acumulat els grans terratinents, i els Roig se'n van voler aprofitar. Però engegar una empresa que requeria tanta inversió no resultava tan simple com semblava a primera vista. Només tres anys després de crear-se, els socis van decidir de posar-la a la venda. Roig, empès més per la intuïció que no pel coneixement del món de la ceràmica, va fer el mateix pas endavant que féu després amb el Vila-real. I s'enfrontà, com en el cas del *submarí groguet*, amb els primers recels: "Xiquet, si açò foren botifarres, jo m'hi apuntaria -li va dir un dels socis-, però tu eres jove i no tens ni idea de ceràmica." Fernando no en va fer cas i, juntament amb els seus germans, van comprar les accions i van assumir el deute. Poc després, els números de l'empresa van passar del roig al verd. D'aleshores ençà, Pamesa esdevingué un dels motors econòmics del districte industrial i una empresa d'avantguarda: va introduir al mercat el gres porcellànic; va crear el primer magatzem automatitzat; i va incorporar grans dissenyadors al seu equip de creadors. L'any passat va aconseguir un benefici de 39,4 milions d'euros i unes vendes per valor de 194,4. La rendibilitat de l'empresa li ha permès de destinar part dels beneficis al repte següent: el Vila-real CF.

Els senyors del taulell, a la llotja. Roig s'ha convertit des de llavors en comandant d'un submarí al qual han anat incorporant-se tripulants. Es tracta d'empresaris taulellers que, empenyats pels bons resultats de l'equip, s'han afegit al projecte *groguet*, bé a través del patrocini, bé participant directament en l'accionariat. 31 empreses del sector tenen vinculacions amb l'equip: Arce Ceràmica, Decocer, Hispania Ceràmica, Kerakoll Ceràmica, Natucer o la totpoderosa Porcelanosa en són uns quants. La llotja del Madrigal es converteix cada quinze dies en una passarel·la d'empresaris del taulell i de càrrecs intermedis (és habitual que es repartesquen entrades per a assistir als partits en les seccions d'administració de les firmes), amb el goig de contribuir econòmicament a engrandir l'orgull de l'equip i, de re-

La il·lusió de tot un poble

Si per alguna cosa es destaquen les comarques de l'Alcalatén i de la Plana és per la identificació amb l'activitat ceràmica. La major part de la població treballa directament o indirectament en aquest sector. Però a Vila-real el futbol ha esdevingut l'altre símbol d'identificació. I això es veu només de fer una passejada pels carrers. De moltes balconades penjen banderoles i als bars és habitual de veure-hi parelles que se citen per veure's el diumenge al vespre "al lloc de sempre", és a dir, al Madrigal. El futbol ha aconseguit aplegar tota la població i ha arrossegat fins al camp una varietat sociològica on no falten grups de dones que ja tenen la setantena i que, a ple hivern, prefereixen ocupar la primera fila en la grada que no pas quedar-se a casa mirant la televisió. Potser és això que fa de l'afecció del Vila-real una afecció peculiar: no escridassa, no insulta i, segons alguns, no anima. Almenys, no anima de la manera convencional, a cop de bombo i d'inflamació gutural. Això no lleva, però, que, com diu l'himne, el Vila-real siga "la il·lusió de tot un poble". "Ara estem en un moment en què Vila-real ha de passar de ser una ciutat de títol -que fa 50 anys que ho som- a ser una ciutat també en els plantejaments, en la manera d'entendre la ciutat", explica l'alcalde Rubert. "I a això, ens hi ajuda el Vila-real CF difonent la imatge de la població."

truc, de tot el poble. Per a aquests empresaris, les gestes del Vila-real s'han convertit en una manera de fer visible un èxit empresarial, el del taulell, molt més rendible però no tan mediàtic.

La presència d'empresaris del sector al consell d'administració del club,

doncs, esdevé una prolongació natural de la realitat econòmica d'aquest territori. El directiu Salvador Ten és gerent d'Arce Ceràmica; Ramon Marco, de Mercury Ceràmica; i això mateix passa amb Pere Llop, de Rocersa. La imbricació entre el món de la pilota i de la ceràmica arriba fins a punts inversemblants. "A voltes, ens assabentàvem nosaltres a la cafeteria dels fitxatges de nous jugadors abans que es fera públic. Això era ben normal", explica una persona que havia treballat a l'empresa Rocersa. Al consell d'administració mateix hi ha noms que formen part de la nòmina de treballadors de Pamesa. O els fills de Roig, Fernando i Elena Roig Negueroles, que s'han incorporat de ple a la direcció del club. "Als fills els agrada el futbol. No volen saber res de Pamesa", asseguren al poble.

Fa un any i mig els rumors d'una possible venda de Pamesa a algun fons d'inversió van prendre volada. Ha arribat el moment de posar punt final a l'aventura taulellera? S'acabaria aleshores la simbiosi entre futbol i taulell a Vila-real? Hi ha Vila-real CF més enllà de Fernando Roig? Els afeccionats groguets, anestesiats pel subcampionat, eviten la pregunta en espera de la pròxima gesta d'un *submarí groc* que navega a ritme de Champions.

Violeta Tena

Les grans xifres del taulell

El **94**%

de les empreses ceràmiques de l'estat espanyol es concentren a les comarques de Castelló

Dóna feina directa a

26.400 persones

Genera el **6,8**%

de la riquesa al País Valencià

Es el **segon**

sector exportador valencià